

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2002-1521

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Rilasti, Hanna-Mari			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Moraalista voimapolitiikkaa : Humanitaaristen interventioden oikeutus kansainvälisten suhteiden moraalisuuden ja valtiopäämiesten vastuun näkökulmista			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansainvälinen politiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2002-03-06	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 99
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielman ajatuksellisenä lähtökohtana on väittää, jonka mukaan kylmän sodan loppuminen on nostanut esiin moraalisia dilemmoja ja uudenlaisia moraalisia periaatteita, jotka eivät perustu ideologisen vastakkainasettelun ajan välttämättömyyksiin. Tutkielmassa tarkastellaan humanitaarista interventiota tällaisena moraalisenä dilemmana, johon sisältyy vaikeita valintoja, joita valtiopäämiehet joutuvat kohtaamaan. Tutkielman tarkoituksena on selvittää, mitkä arvot ja periaatteet ovat merkityksellisiä ja mikä sija moraalilla on kylmän sodan jälkeisissä kansainvälisissä suhteissa. Tähän pyritään humanitaaristen interventioden oikeutusta tarkastelemalla.</p> <p>Tutkielman teoreettisessa viitekehyksessä hahmotetaan erilaisia mahdollisia traditioita, jotka antavat viitteitä siitä, mitkä arvot ja periaatteet kansainvälisissä suhteissa pitäisi olla merkityksellisiä. Liikkeelle lähdetään yleisemmältä tasolta pohtimalla kansainvälisen politiikan keskeisimpien teorioiden käsityksiä moraalisen valinnan mahdollisuudesta kansainvälisissä suhteissa. Näkökulmaa tarkennetaan kansallisen, kansainvälisen ja humanitaarisen vastuun käsitteillä, jotka kuvaavat erilaisia valtiopäämiehiä koskettavia moraalisen valinnan mahdollisuuksia. Vastuukäsitteet nojaavat erilaisiin näkemyksiin kansainvälisestä järjestelmästä ja sen toimijoiden välisistä suhteista sekä perustuvat eri arvoihin ja periaatteisiin. Tutkielmassa pohditaan sitä, miten kylmän sodan jälkeiset humanitaariset interventiot ja niihin liittyvät arvot ja ongelmat näyttäytyvät näiden eri lähtökohtien valossa. Tutkielmassa tarkastellaan myös Yhdysvaltojen, Ranskan ja Iso-Britannian ulkopoliittisen johdon lausuntoja Kosovoon tehdyn humanitaarisen intervention ajalta. Tarkoituksena on ollut selvittää, mitä arvoja ja periaatteita kyseisten valtiopäämiesten interventio päätösten taustalla on ollut heidän lausuntojensa perusteella.</p> <p>Tutkielman keskeisenä johtopäätöksenä esitetään, että kylmän sodan jälkeiselle kansainväliselle järjestelmälle on ominaista arvomoninaisuus. Kansainvälisissä suhteissa vaikuttavat useat erilaiset arvot ja periaatteet, joiden yhteensovittaminen voi olla hyvinkin vaikeaa. Primääriaineiston tarkastelun valossa moraaliset periaatteet vaikuttaisivat hyvin merkityksellisiltä 1990-luvun kansainvälisissä suhteissa; erityisesti ihmisoikeudet ja yhteisen ihmisyyden periaate, jotka olivat myös humanitaarisen vastuun näkökulmaan liittyviä arvoja, korostuivat poliittisten johtajien lausunnoissa. Muita arvoja ja periaatteita, jotka tutkielmassa nousivat esiin, olivat esimerkiksi kansalliseen vastuukäsitteeseen liittyvä valtioiden edun ja kansalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Vastuukäsitteet osoittautuivat hyvin hedelmälliseksi teoreettiseksi valinnaksi tutkielman kannalta. Niiden avulla oli mahdollista jäsentää humanitaarisen intervention oikeutukseen liittyviä eri ulottuvuuksia ja arvoja. Vastuukäsitteet havainnollistivat myös antoisalla tavalla niitä vaikeita moraalisia valintoja, joiden eteen valtiopäämiehet kylmän sodan jälkeisessä kansainvälisessä järjestelmässä ovat joutuneet. Tässä järjestelmässä heidän vastuunsa ei määrity vain kansallisten velvollisuuksien myötä, vaan heihin kohdistuu myös kansainvälisiä ja humanitaarisia velvoitteita, jotka heidän tulee huomioida ulkopoliittisia päätöksiä tehdessään.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords humanitaarinen interventio kansainvälinen järjestelmä moraali Kosovo			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			